

PASSLÄNGD

10–40 minuter

GRUPP

Från fyra elever till en hel klass

FREKVENS

En eller två gånger i veckan i tolv veckor eller mer, så länge gruppen behöver det

INNEHÅLL

En aktivitet i fem delar

SÅ FUNGERAR INSATSEN

En eller två gånger i veckan gör gruppen en aktivitet där alla behövs och ingen åker ut. Du väljer den på sidan Ta fram en aktivitet.

Varannan vecka fyller eleverna i bladet Vår grupp, och du leder en gruppreflektion. I veckorna efter modellerar du det gruppen ska bli bättre på. Varje vecka skattar du i Lärarens skattning hur gruppen mår och samarbetar.

TRE SAKER ATT HÅLLA FAST VID

Alla behövs. Ingen åker ut eller vinner över någon annan.

Ingen tvingas. Den som tvekar får en riktig roll, som att ta tiden.

Säg högt vad någon gör för gruppen. Återkopplingen och tacket hör till varje gång.

EN AKTIVITET I FEM DELAR

DEL	DU GÖR OCH SÄGER
1 • Förklara 1–3 min	<i>Säg målet, och från vecka 3 också det gruppen ska bli bättre på. En elev säger målet med egna ord. Säg vem var och en ska tacka. "Ni är klara när alla ..."</i>
2 • Modellera 1–2 min	<i>Visa med en elev kortets beteende, och från vecka 3 också det gruppen ska bli bättre på. "Är alla med?"</i>
3 • Genomför 5–20 min	<i>Var med, och säg högt vad någon gör för gruppen, helst när någon gör det du visade. "Sara lyfte armen, och då kom rockringen vidare."</i>
4 • Återkoppla 2–4 min	<i>Ställ kortets fråga, och låt två eller tre svara. Säg vad eleverna gjorde för varandra och om någon gjorde det du visade.</i>
5 • Tacka 1 min	<i>Var och en tackar grannen för något hen gjorde. "Tack för att du ..."</i>

När det inte går som tänkt: Säger någon "Det var ditt fel!", svara: "Vi lyckas och misslyckas tillsammans." Den som inte vill bli rörd vid håller i ett kort rep. Blir det för vilt, räck upp handen, säg stopp och gör nästa försök jättelångsamt.

ROCKRINGEN

Fem elever i åk 4, vecka 5. De ska bli bättre på att hjälpa den som fastnar.

Läraren samlar gruppen i en ring: *"Rockringen ska gå ett varv utan att någon släpper taget. Ni är klara när den är tillbaka hos mig."*

Leo vill inte hålla händer och får ta tiden. Läraren visar med Amina hur man hjälper den som fastnar: *"Böj dig, så lyfter jag armen."*

Rockringen fastnar hos Elias. Sara säger: *"Böj dig, så lyfter jag armen."* Läraren säger: *"Sara lyfte armen, och då kom rockringen vidare."* Den kommer runt på fyrtio sekunder, och gruppen vill prova igen.

Läraren frågar: *"Vad gjorde någon som hjälpte gruppen?"* Elias och Amina svarar, och läraren säger vad eleverna gjorde för varandra. Sist går tacket runt: *"Tack, Sara, för att du lyfte armen."*

DET JAG FÖRBEREDDE En rockring, en till om vi provar två, korta rep, en klocka och plats för en ring. En roll åt den som inte vill hålla händer, och det beteende jag modellerar.

KLAR TIDIGT Går det fort, provar gruppen med två rockringar som går åt var sitt håll.

AKTIVITETEN, DEL FÖR DEL

TID	VAD HÄNDER
1–3 min	1 • Förklara Säg målet. Leo tar tiden.
1–2 min	2 • Modellera Visa: <i>"Böj dig, så lyfter jag armen."</i>
5–20 min	3 • Genomför Var med, och säg vad Sara gjorde
2–4 min	4 • Återkoppla <i>"Vad gjorde någon som hjälpte gruppen?"</i>
1 min	5 • Tacka Tacket går runt

20–30 MINUTER VARANNAN VECKA, EFTER EN KORT AKTIVITET

SÅ LEDER DU DEN

Del	Du gör
Ingen pekas ut	Ingen behöver berätta vad hen skrev. Ni nämner bara namn när någon har gjort något bra.
1 • Vår grupp	Eleverna fyller i bladet så att ingen ser grannens. Samla in bladen. Har skolan Google, kan eleverna svara i formuläret på niclasfohlin.se/vargrupp i stället, och sammanställningen räknar ut gruppens snitt vid varje tillfälle.
2 • Frågorna	Ställ två eller tre frågor, och prata två eller tre minuter om varje. Alla tänker tyst först. Är eleverna fler än sex, pratar de i grupper om två till fyra.
3 • Lyft	Säg vad gruppen gör bra. Gör gruppen det förra gångens mening säger, blir den det ni gör bra, annars står den kvar. Är eleverna fler än sex, berättar två eller tre grupper först vad de pratade om.
4 • Två meningar	Föreslå dem ur det eleverna sa. Från vecka 8 föreslår eleverna dem. Fråga om alla kan stå bakom dem, och skriv dem på tavlan som något ni gör.

FRÅGOR ATT VÄLJA BLAND

Frågor om	Så kan du fråga
Gruppen	<p>”Förra gången sa vi att vi skulle bli bättre på att vänta in varandra. När såg du någon göra det? Också på lektionerna och rasten?”</p> <p>”Vad gör vi bra när vi samarbetar?”</p> <p>”Vad kan vi bli lite bättre på?”</p>
Var och en	<p>”Vad gjorde någon som hjälpte gruppen de här veckorna?”</p> <p>”Vad kan du göra för gruppen nästa vecka?”</p>

Gruppreflektionen slutar i två meningar: ”Detta gör vi bra. Detta ska vi bli bättre på.” Tala enskilt med den som har ringat in 1 eller 2 om sig själv. Står inget namn, säger du till alla att de kan komma till dig.

KRAV PÅ EN AKTIVITET 1

Alla behövs

Gruppen lyckas bara tillsammans, och ingen åker ut eller vinner.

KRAV PÅ EN AKTIVITET 2

Alla kan delta

Den som tvekar har en roll, och det finns en väg utan beröring.

KRAV PÅ EN AKTIVITET 3

Alla känner sig accepterade

De andra hjälper och hejar, och ingen står ensam inför gruppen.

KRAV PÅ EN AKTIVITET 4

Det är roligt

Gruppen skrattar och firar tillsammans.

VAR MATERIALET FINNS

Aktivitetskorten. Sidan Ta fram en aktivitet har korten, ordnade i kategorier.

Brainbreakkorten. Sidan Ta fram en brainbreak har korten, en klocka och musik.

Lärarens skattning och Gruppreflektion. Under Materialet på metodens sida, med bladet Vår grupp och frågekorten.

PÅ BORDET NÄR PASSET BÖRJAR

Kortet, i handen eller på skärmen

Kortets material

En klocka, om ni tar tid

Vår grupp och pennor, varannan vecka

CHECKLISTA INFÖR FÖRSTA GÅNGEN

- ☐ Jag har läst kortet, tagit fram materialet och vet vilket beteende jag modellerar.
- ☐ Jag har tänkt ut en roll åt den som kan tveka.
- ☐ Jag visar stoppet första gången, med handen i luften och ordet stopp, och gruppen prövar det.
- ☐ Jag har skrivit ut Lärarens skattning, och bladet Vår grupp till den första gruppreflektionen.

UPPFÖLJNING

Varje vecka: Skatta gruppen från 1 till 10, sätt ett kryss och dra ett streck från förra veckans.

Varannan vecka: Bladet Vår grupp och en gruppreflektion. Skriv det gruppen ska bli bättre på i diagrammet.

Vecka 1–4: Kort utan beröring ur Lära känna varandra och Trygghet och gemenskap.

Linjen nedåt två veckor i rad: Två veckor med två aktiviteter i veckan ur Trygghet och gemenskap, utan beröring.